

ת"פ 32402/02/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד גמל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 32402-02-15 מדינת ישראל נ' גמל(עציר)
בפני כבוד השופט בן-ציון גרינברגר

בעניין: מדינת ישראל
המאשימה
נגד
מוחמד גמל (עציר)
הנאשם

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום ביום 15.2.15 בגין עבירת שוד, עבירה לפי סעיף 402(א) **לחוק העונשין, התשל"ז - 1977**, ועבירת כניסה לישראל ושהייה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12(1) **לחוק הכניסה לישראל תשי"ב - 1952**.
2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם הינו תושב חברון וביום 2.2.15 לא החזיק בידיו אישור שהייה בישראל כדין. ביום 2.2.15 בשעה 10:10 לערך, עמדה ג.ח. ילידת 1948 (להלן: "המתלוננת") מול חנות לממכר חלווה בשוק "חאן אל זית" בעיר העתיקה בירושלים. הנאשם הגיע בהליכה מהירה מאחורי המתלוננת, משך בחוזקה לכיוון מטה בשרשרת אשר ענדה המתלוננת, תלש אותה, ונמלט במהירות מהמקום. כתוצאה ממשיכת השרשרת נגרמה למתלוננת שריטה בצווארה.
3. במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם שרשרת מהמתלוננת ובשעת המעשה ביצע בה מעשה אלימות כדי להשיג את השרשרת.
4. בתשובתו לכתב האישום כפר הנאשם בעבירת השוד המיוחסת לו, אך הודה בעבירת הכניסה ושהייה שלא כדין. הנאשם מודה שבאותו תאריך הוא נכנס לישראל אך טען כי לא נכח במקום האירוע בזמן הרלוונטי לביצוע העבירה, אלא היה בביתו באותו זמן. הנאשם חי עם משפחתו בירושלים שנים רבות, הוא נשוי לאישה ישראלית ויש לו שלושה ילדים ישראלים. למשפחתו של הנאשם יש בסטה בשער שכם.

הראיות בתיק

5. מטעם המאשימה הוגשו הראיות הבאות: ת/1 - הודעת המתלוננת ג.ח. מיום 2.2.15; ת/2 - הודעת

המתלוננת ג.ח. מיום 4.2.15; ת/3 - הודעת טריז נחאס מיום 4.2.15; ת/4 - תעודת עבוד ציבור שבתאי איתן מרשות האוכלוסין וההגירה; ת/5 - סרטונים ממערכת מבט 2000; ת/6 - הודעת הנאשם מיום 4.2.15 שעה 11:31; ת/7 - הודעת הנאשם מיום 4.2.15 שעה 17:32; ת/8 - הודעת הנאשם מיום 8.2.15; ת/9 - זכ"ד רס"ר ברוך סבתו; ת/10 - מזכר מיום 11.2.15 רס"ר ברוך סבתו; ת/11 - מפה עליה סימון מסלול החשוד לפי סרטוני מבט 2000; ת/12 א-יב - סדרת תמונות הנאשם שצולמו ע"י רס"ר סבתו; ת/13 - מזכר רס"ר סבתו על העברת מוצגים תמונות הנאשם וסרטונים להשוואה במז"פ; ת/14 - הודעת הנאשם מיום 2.2.15; ת/15 - מזכר רס"ר נידאל רבאח דו"ח צפייה; ת/16 - דו"ח בדיקה השוואה בין תמונות החשוד לנאשם; ת/16 - דו"ח בדיקה ראייה דיגיטלית, רפ"ק אלן צ'יקובסקי; ת/17 - הודעת פאיד נורי מיום 4.2.15; ת/18 - הודעת אנתסאר גמל מיום 4.2.15 - עימות בינה לבין אביה, פאיד נורי.

כן העידו: רס"מ ברוך סבתו (פרוטוקול מיום 11.5.15 עמודים 75-10); רס"ר ניאל רבאח (פרוטוקול מיום 11.5.15 עמודים 81-76); ג'מאל פארד נורי (פרוטוקול מיום 11.5.15 עמודים 94-81, מיום 17.5.15 עמודים 127-96); רפ"ק אלן צ'יקובסקי (פרוטוקול מיום 4.11.15 עמודים 144-130); פאיד נור (פרוטוקול מיום 4.11.15 עמודים 159-144).

6. מטעם ההגנה העידו: הנאשם (פרוטוקול מיום 4.11.15 עמודים 175-160); אנתסאר גמל (פרוטוקול מיום 4.11.15 עמוד 183-175).

כן הוגש מטעם ההגנה המאמר של המלומדים מרדכי הלפרט ובוועז סג'רו, **מקשל החלפת ההתניות להרשעה מוטעית על סמך הודאה - סולימאן אל עביד כמקרה מבחן**, מחקרי משפט כו (תשע"ה - 2010), לעניין הסתברות מותנית במענה לדו"ח מז"פ.

7. אציין כי במהלך ההליך לפני הנאשם הרבה לדבר, להעיר הערות לעדים, לב"כ המאשימה ולביהמ"ש באופן חריג, עד כי נאלצתי להזהירו שמא יוצא מהדיון.

תמצית סיכומי המאשימה

8. המאשימה טוענת כי מארג הראיות שהוגש מוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר.

9. מתצומי מערכת מבט 2000 ניתן לראות את הנאשם הולך ברחובות העיר העתיקה ללא הקפוצ'ון על ראשו ולאחר מכן הוא שם את הכובע על הראש ומבצע את השוד. המאשימה סבורה שאין מחלוקת שהאדם שרואים בתחילה ללא הקפוצ'ון, ואח"כ עם, הוא אותו אדם. המחלוקת היא באשר לזיהוי של הנאשם כמבצע. המאשימה טוענת כי ניתן לזהות את הנאשם על בסיס כמה אדנים: זיהוי על פי המראה - מבנה גוף, מבנה פנים, שיער וצבע עור, כאשר לטענתה, ניתן אף ללא מומחיות מיוחדת לזהות מתוך התצלומים כי אכן הנאשם הוא המבצע; זיהוי המתבסס על עדויות ג'מאל נורי (גיסו של הנאשם) שזיהה את הנאשם במשטרה וחזר על כך בבית המשפט, ופאיד נורי (חמיו של הנאשם) שזיהה אותו במשטרה; ועל אף שבחקירתו בבית המשפט חזר בו פאיד נורי מהודעתו, מבקשת המאשימה להעדיף את הודעתו במשטרה וכן את ההודעה של אשת הנאשם בה השתתף פאיד וזיהה את הנאשם (ת/17-18); והזיהוי בחוות הדעת של מז"פ בנוגע לזיהוי הדיגיטלי, לפיה הנאשם זוהה כחשוד ברמה "אפשרית". כן קיימת הודאת הנאשם בפני ג'מאל נורי כאשר שהו יחד בתא המעצר, על כך העיד ג'מאל בבית המשפט. מנגד, טוענת המאשימה כי גרסתו של הנאשם, לפיה ישן בביתו בזמן האירוע לא הוכחה, וככלל אינה אמינה ויש לדחותה.

10. לאור האמור, מבקשת המאשימה להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו, תוך שמציינת כי הנאשם כבר

הודה בעבירה של שהייה בלתי חוקית.

תמצית סיכומי ההגנה

11. לטענת ההגנה, המאשימה מנסה לבסס הרשעה על ראיות רעועות, וקם ספק סביר המחייב את זיכוי של הנאשם מהמיוחס לו.

12. ב"כ הנאשם טוען כי בניגוד לעמדת המאשימה, לפיה מן הסרטונים ניתן לזהות שמדובר בנאשם, הוא סבור כי ניתן לזהות שלא מדובר בנאשם, או לכל הפחות שיש קושי רב לזהותו מתוך הסרטונים. לדבריו, חוות הדעת שהוגשה ממז"פ מוכיחה זאת.

13. אשר לעדויות, המאשימה מתבססת על עדות ג'מאל נורי שזיהה את הנאשם במשטרה ובביהמ"ש, והעיד שהנאשם התוודה בפניו שגנב את השרשרת; ועל עדות פאיד נורי במשטרה. נטען כי מהראיות שנשמעו בבית המשפט עולה כי ג'מאל ופאיד הם לא אנשים שניתן לסמוך עליהם (הראשון מעשן סמים והשני מרבה לשתות אלכוהול, כאשר העיד שלפני מתן הודעתו במשטרה שתה בקבוק וודקה), וכי לשניהם היו אינטרסים להפליל את הנאשם. נטען כי פאיד, אשר בעדותו בבית המשפט חזר בו מזיהוי הנאשם במשטרה, אמר את האמת על דוכן העדים, וכי עדותו בבית המשפט אמינה יותר מן העדות שמסר במשטרה, בשל שתיית אלכוהול קודם לכן.

14. מנגד, לנאשם טענת אליבי, כאשר לדבריו ביום האירוע ישן בביתו שבעיסאווייה עד הצהריים ונכנס יחד עם משפחתו לעיר העתיקה רק אחר הצהריים דרך שער הפרחים. לטענתו, ניתן היה לאמת זאת ממצלמות העיר העתיקה אך החוקרים לא בדקו זאת.

15. ב"כ הנאשם טוען כי החקירה המשטרית הייתה מגמתית, כאשר מטרתה הייתה להפליל את הנאשם, ולא נחקרו אפיקים אחרים. ב"כ הנאשם הצביע על מחדלי חקירה, אליהם אתייחס בהמשך.

דין והכרעה

16. כאמור לעיל, אין מחלוקת לגבי ביצוע עבירת הכניסה ושהייה שלא כחוק. המחלוקת היא לגבי ביצוע עבירת השוד, והיא נעוצה בשאלת הזיהוי בלבד - האם ניתן לזהות את הנאשם כמי שצולם בסרטוני מבט 2000 וכמי שביצע את השוד נשוא כתב האישום.

17. אחל בהצגת הראיות השונות וניתוחן, תוך התייחסות לטענות הצדדים כפי שהועלו בסיכומיהם.

סרטוני מבט 2000

18. סרטוני מבט 2000 שהוגשו מורכבים מתמונות שצולמו במצלמות בעיר העתיקה, אשר הציגו את מסלול הליכתו של החשוד במעשה. לפי התצלומים ניתן לזהות את החשוד נכנס לעיר העתיקה בפנים גלויות לבוש בחולצה/סוויטשרט עם פסים ומכנסי ג'ינס ומהלך בה. כשהוא מגיע למתלוננת, הוא עם קפוצ'ון על הראש, הוא תולש את שרשרתה ובורח. בהמשך נראה בריצה עם הקפוצ'ון על הראש ובסוף המסלול המצולם הוא הולך עם פנים גלויות.

19. לאחר שצפיתי בתמונות הללו ובתמונות הנאשם מקרוב שצולמו בתחנת המשטרה, ולאחר שראיתי את הנאשם בבית המשפט, אין בידי לקבל את טענת ב"כ הנאשם כי ניתן לראות שאין מדובר בנאשם. ההפך הוא הנכון, ניתן לראות

קווי דמיון ממשיים בין אותו חשוד שצולם לבין הנאשם. כן ניכר כי בחלק מהתמונות, אדם המכיר את הנאשם יכול לזהותו מפני שפניו גלויים ותווי פניו יחסית ברורים ומבנה גופו ברור.

הלכה היא כי בית המשפט רשאי לסמוך על מראה עיניו לצורך זיהוי הנאשם, תוך נקיטת זהירות יתרה. כפי שנקבע בע"פ 4204/07 **סויה נ' מ"י** (23.10.08):

הלכה היא כי בית המשפט רשאי לסמוך על מראה עיניו ועל התרשמותו ממראהו של נאשם בכל הנוגע לזיהוי. כך, נפסק כי 'התרשמותו של בית המשפט ממראה עיניו הוא אחד 'מכלי עבודה' החשובים העומדים לרשותו, והיא נדבך חשוב ומרכזי בקביעת מהימנות עדים, בחינת ראיות חפציות וכיו"ב. לא זו בלבד שבית המשפט רשאי לעשות שימוש בכלי זה, אלא שתפקידו השיפוטי מחייב אותו להיעזר במראה עיניו, וכל עוד לא מדובר בהתרשמות הדורשת מומחיות - אין בכך כל פסול' ... יחד עם זאת, בית המשפט נדרש לנהוג זהירות יתרה כשהוא משתמש בכוחו זה, מן הטעם שהתרשמותו אינה נבחנת במבחן של חקירה שכנגד...

ראו לעניין זה גם ת"פ (חי') 30287-08-13 **מדינת ישראל נ' עוזיאל** (4.11.14).

20. במקרה שלפניי אכן אני מזהה את הדמיון בין החשוד לנאשם, בתווי הפנים והגוף, וכן בחלק הבהיר בשיער הניכר אצל החשוד ואצל הנאשם. אלא שתמונות פני החשוד מסרטוני מבט 2000 אינן חדות מספיק ועל כן ראוי לנקוט בזהירות יתרה, ואין לקבוע ממצא בלעדי על סמך התרשמותי הבלתי-מקצועית.

דו"ח מז"פ

21. דו"ח מז"פ (ת/16) מתייחס להשוואת פנים וגוף של החשוד המצולם במערכת מבט 2000 מול הנאשם. לפי הדו"ח האמור, בסולם רמת הוודאות של דו"חות כגון דא מצויות תשע דרגות ואלו הן: (א) לא ניתן להשוות כלל; (ב) זיהוי שלילי; (ג) סביר שאין מדובר באותו אדם; (ד) לא ניתן לשלול; (ה) אפשרי שמדובר באותו אדם; (ו) סביר (אפשרי בהחלט) שמדובר באותו אדם; (ז) סבירות גבוהה; (ח) סבירות גבוהה מאוד; (ט) זיהוי חיובי. תוצאות הבדיקה במקרה דנן הן בדרגה החמישית, כי "אפשרי שמדובר בחשוד בשם מוחמד גמל". דרגה זו מגדירה כי "הבדיקה הראתה התאמה בין המוצגים במאפיינים שנבדקו, אך המאפיינים היו סוגיים בלבד, או שהיו מאפיינים אחרים בעלי מידת ייחודיות נמוכה".

22. רפ"ק אלן צ'יקובסקי, אשר ביצע את הבדיקה וכתב את הדו"ח, העיד שהדיוק ברמת "אפשרי" הוא של 99%. ארבע הרמות מעל דרגה זו נמצאות בתוך הטווח של בין 99-100%. הוא הסביר את תוצאת הבדיקה כדלקמן:

בהשוואה מורפולוגית בתיק הספציפי הזה אנחנו מצאנו התאמה במבנה גוף, צורת פנים, בשיער, צורה וגוון ובעצם אזור בהיר בתוך השיער שמבחינתנו זה גם בעצם דבר שהוא אולי לא מיוחד, אבל בהחלט זו בעצם התאמה שהיא מדורגת אצלנו בין התאמה סוגית לבין התאמה ייחודית. זאת אומרת, זה דבר שבהחלט מקדם אותנו בהשוואה. ושוב, התוצאה הסופית זה אפשרי שמדובר באותו אדם.

(פרוטוקול, עמוד 132 שורות 20-25).

אציין כי האזור הבהיר בשיער בראשו של החשוד המצולם נראה תואם לאזור הבהיר בראשו של הנאשם והדבר ניכר מהשוואת התמונות בלוח התצלומים.

23. במהלך החקירה הנגדית, הסביר רפ"ק צ'יקובסקי שהאחוז האחד בין 99-100% הוא אחוז אחד מהאוכלוסייה

הישראלית, היינו 70,000 איש. ברם לאחר צמצומים נוספים, הכוונה היא לכך שמבחינה סטטיסטית יכולים להיות לאותה דמות שצולם בין מאות לאלפים אנשים דומים. עוד הוסיף כי כשמדברים על סבירות גבוהה מאוד מדברים על התאמה לאנשים בודדים, אח תאום או רמת וודאות דומה (פרוטוקול, עמוד 139).

24. אציין כי הדרגות הגבוהות של הזיהוי מחייבות זיהוי על סמך מאפיינים ייחודיים (כדוגמת שומה, צלקת) או צירוף של מספר רב של מאפיינים סוגיים בלתי תלויים, וכאשר לא קיימים מאפיינים ייחודיים אלו, התוצאה היא שעל פי שיטת השוואת תמונות והגדרות דרגות הזיהוי, לא ניתן להגיע לזיהוי ברמות הגבוהות.

25. יחד עם זאת, אף המאשימה הסכימה כי בשל מסקנת הדו"ח ועדות המומחה כי מבחינה סטטיסטית יכולים להתאים בין מאות לאלפים לתמונות החשוד, דו"ח זה אינו יכול לשמש כראיה בלעדית לזיהוי של הנאשם; אלא, מדובר בראיה המחזקת ראיות אחרות. סבורני כי אכן כך יש להתייחס לדו"ח זה, וזאת בהתאם להלכה הפסוקה (ראו למשל, ע"פ 1223/14 דוד גוהרי נ' מדינת ישראל (26.03.2014); ת"פ (חי') 30287-08-13 מדינת ישראל נ' עוזיאל (4.11.14)).

26. אשר למאמר שהוגש מטעם ההגנה, אציין כי הוא אינו עוסק באופן ישיר בזיהוי על פי השוואת תמונות. חלק קטן מהמאמר, שניתן למצוא בו רלוונטיות כלשהי לעניינו (פרק ד'), מתייחס לכשל ב"החלפת התניות בהסתברויות מותנות". במלים פשוטות, הכוונה היא לכך שאם התקבלה תוצאה חיובית סטטיסטית - ובדוגמה שבמאמר, כאשר הנבדק נשא איידס בהסתברות של 99.9% - נטען כי עלולה להיות אשליה קוגניטיבית הנעוצה בכשל החלפת ההתניות - כך שמסתכלים על ההסתברות להיותו נשא ולא על ההסתברות לא-היותו נשא. ניתנו דוגמאות נוספות של בדיקה לגילוי סמים בשתן והתאמת ד.נ.א.. חוקרי המאמר מצביעים על משתנים שונים המשפיעים על הנתון הסטטיסטי כך שאף הוא אינו מדויק, ועל כך שגם הסתברות של 0.1% היא משמעותית ויכולה לשמש לטובת הנבדק, אם מסתכלים על ההסתברות השוללת - שאותו נבדק אינו נשא או שלא עבר עבירה, במקום הסתמכות על ההסתברות שהתוצאה חיובית.

27. מכל מקום, אני סבור כי בכוחן של מסקנות מאמר כללי זה, המתייחסות בקיצור לבדיקות סטטיסטיות ואף לא באופן ישיר לזיהוי על בסיס תמונות, להביא לשינוי כלשהו ביחס הראוי לדו"ח מז"פ בענייננו, זאת לאור מסקנותי לעיל באשר לזהירות המתחייבת בהתייחסות לתוצאותיו. אף המאשימה טוענת, כפי שנטען במאמר, כי יש להסתמך לא רק על הסטטיסטיקה בלבד אלא על ראיות נוספות, וכך נעשה בענייננו.

העדויות

28. המאשימה מבקשת להתבסס על שתי עדויות המזהות את הנאשם כמו שביצע את השוד - עדות ג'מאל נורי, והודעת פאיד נורי במשטרה אשר הוגשה לאחר שהוא הוכרז כעד עוין.

ג'מאל נורי (עד תביעה)

29. ג'מאל הוא גיסו של הנאשם. כאשר הנאשם נעצר, ג'מאל היה עצור בגין עבירת אלימות כלפי אשתו, ובמהלך חקירתו במשטרה זיהה את הנאשם מתוך סרטוני מבט 2000. כן פנה לחוקר סבתו ואמר כי הנאשם שוחח עמו בתא המעצר וסיפר לו שהוא שדד וגנב שרשרת זהב בעיר העתיקה ושלח את אשתו למכור אותה באחת החנויות בעיר העתיקה, והכסף נמצא אצל אשתו; וכי אם ג'מאל ישוחרר הוא ידאג להביא את השרשרת למשטרה (תועד במזכר ת/9, החוקר סבתו העיד על כך בפרוטוקול עמוד 13 שורות 19-31, עמוד 14 שורות 1-5).

30. אציין כי בוצע עימות בין הנאשם לג'מאל. ברם, בשל תקלה טכנית הדיסק לא נצרב והעימות לא הוקלט (הוגש מזכר בעניין ת/10). החוקר סבתו העיד כי במהלך העימות הנאשם ניסה להשפיע על ג'מאל ואמר לו "למה אמרת ולמה עשית", והחוקר התרשם כי ג'מאל אכן חשש להתעמת עם הנאשם. לדברי החוקר, הנאשם לא שיתף פעולה בעימות (פרוטוקול עמוד 15 שורות 1-12).

31. בתחילת חקירתו הראשית של ג'מאל, הציג לו ב"כ המאשימה את תצלומי סרטון 222 ושאלו האם הוא מזהה מישהו, והוא השיב בשלילה. לדבריו, כאשר נחקר במשטרה הוציא אותו החוקר ברוך מחדר החקירה ואמר לו שאם יגיד שרואים את הנאשם בסרטון, הוא יוציא אותו מהתיק של אשתו וישחרר אותו. ג'מאל פחד שגם "ילבישו" עליו את התיק דן עם הנאשם, ולכן הודה שמדובר בנאשם (פרוטוקול עמוד 82 שורות 23 - 32, עמוד 83, עמוד 84 שורות 1 - 7):

ת: הראו לי אותו אבל אני לא יודע. אבל החוקר היה אומר לי והיה מוציא אותי מחוץ לחדר, הוא היה נותן לי סיגריות והיה מבקש ממני תגיד שזה הוא או לא הוא, דברים כאלה ואז אמר לי, אם תגיד לי שזה הוא אז אני אוציא אותך מהתיק של אשתך ואשחרר אותך הביתה.

ש: מי אמר לך את זה?

ת: ברוך.

...

ת: זאת אומרת שבכך בזמן שהייתי מדבר או משהו כזה?

ש: כן. אתה נחקרת, ברוך שאל אותך שאלות ואתה ענית לו ויש סרטון וידיאו ש...

ת: זה נכון שאני הייתי עונה לו לשאלות, אבל אני הייתי אז בתיק של אשתי ואני רציתי להשתחרר ממנו ופתח לי תמונות ולא תמונות ואני פחדתי והיה אומר לי, אני אביא את אחותך ואחותי הייתה בהריון אז והיה מוציא אותי החוצה והיה אומר לי בוא קח בבקשה תעשן סיגריות והוא היה פותח לי על הסרטון הזה ובחוץ... ובחוץ אמרתי מרוב הפחד שזה מוחמד ג'אמל.

...

ת: אני ישבתי אז על הסיפור עם אשתי, על כך שמאשימים אותי על שאני מכה אותה והיא באה למשטרה וויתרה על התלונה, רציתי, התכוונתי להשתחרר הביתה ופתח לי את הסרטון ועוד ... דברים, יעני זאת אומרת שהרגשתי שאני עומד להיכנס איתו לתיק.

ש: מה זאת אומרת להיכנס איתו לתיק?

ת: זאת אומרת שפחדתי, פחדתי שהתיק יולבש עליי.

ברם בהמשך חקירתו, צפה ג'מאל בסרטון וזיהה את הנאשם (פרוטוקול עמוד 85 שורות 1 - 5):

ש: אוקי. אני עכשיו אומר לך שאתה לא חשוד בתיק. עכשיו, אני לא שואל אותך אם לך יש קשר לתיק הזה, אני שואל מה אתה יודע לספר לנו על מה שאתה רואה בסרטון.

ת: מה שאני רואה בסרטון שזה הוא (ומצביע על הנאשם - ב.ג.).

ג'מאל הדגיש שזיהה את החשוד מהסרטון כנאשם, אך לא ראה אותו גונב. אף בחקירה נגדית, כשב"כ הנאשם הטיח בו כי הואיל וחשש שיפילו עליו את התיק היה מוכן להגיד הכול וכי שיקר כשזיהה את הנאשם, ג'מאל הכחיש ששיקר במשטרה ודבק בגרסה שהנאשם הוא הנראה בסרטון (פרוטוקול, עמוד 101). בהמשך החקירה הנגדית נשאל שוב על הזיהוי בסרטון של הנאשם כחשוד:

ש: אוקי, אז תסכים איתי שזה יכול להיות מישהו אחר שדומה לו.
ת: אני לא יודע, יש קצת דמיון ביניהם.

(פרוטוקול מיום 17.5.15 עמוד 120 שורות 1-3)

32. בעדותו אימת ג'מאל כי אמר לחוקרים שהנאשם סיפר לו שהוא תלש את השרשרת מהזקנה בשוק הקסמים, חזר לביתו בעיסאווייה, החליף בגדים וחזר עם אשתו לשוק, שם מכר את השרשרת ב-5,000 ₪ לחנות תכשיטים ליד מסעדת אל נאסר (פרוטוקול מיום 11.5.15 עמודים 87,88; המזכר של דברי ג'מאל לשוטרים - ת/9).

33. בחקירתו הנגדית נשאל ג'מאל אודות טיב הקשר שבינו לבין הנאשם: בהתחלה טען ג'מאל כי "אין בינינו כלום, התרחשו בינינו קצת בעיות ופתרנו את זה", אך בהמשך הוא אישר שקילל את הנאשם בחקירה; שאמר כי כאשר הנאשם בא אליהם הביתה הוא יוצא מהבית; שלא דיבר עם הנאשם מזה שנה וחצי; ולא רצה שאחותו תתחתן אתו (פרוטוקול עמודים 100 - 101). ג'מאל אישר שביום שבו מוחמד נעצר הוא היה בחתונה ועישן ניס גיא כל שעה שעתיים (פרוטוקול מיום 17.5.15 עמוד 109, עמוד 110 רישא).

34. בעדותו של ג'מאל נמצאו מספר סתירות:

באשר לגרסתו בנוגע לדברי הנאשם כי הוא ואשתו הלכו למכור את השרשרת בעיר העתיקה, בעדותו עלתה סתירה האם הנאשם ואשתו הלכו יחד למכור את השרשרת, או שמא האישה הלכה לבדה למכרה (פרוטוקול מיום 17.5.15 עמוד 118 שורות 14 - 23, עמוד 119 שורות 1 - 4).

ג'מאל מסר פרטים שונים בביהמ"ש בנוגע למעשיו בערב לאחר האירוע נשוא כתב האישום. בעדותו טען שבאותו לילה בא לישון אצל אחותו בעיסאווייה כי ידע שהמשטרה רוצה לחקור אותו ופחד שיבואו בלילה; בעוד שבמשטרה אמר שהלך לישון אצל אחותו כי בעלה נעצר והוא לא רצה שהיא תישן לבד. עוד טען שהוא בא יחד עם אמו ודודתו, וכי אשתו הגיעה אח"כ; ברם במשטרה אמר שהוא ואשתו הגיעו יחד. מנגד, אחותו, אשת הנאשם, טענה שג'מאל כלל לא בא לישון אצלה אלא אשתו ואחותם הקטנה סהיילה (פרוטוקול עמודים 111 - 112).

סתירה נוספת עולה באשר לכספים שראה אצל אחותו. בבית המשפט העיד ג'מאל שאחותו הוציאה כסף מחבילת שטרות בכדי שהוא יקנה עבורה גז, הוא שאל אותה מאיפה הכסף והיא אמרה שזו הקצבה של הבנות שלה שקיבלה מהבעל; בעוד שג'מאל חשב שהכסף הגיע ממכירת השרשרת (פרוטוקול עמוד 115 שורות 17 - 23, עמוד 116). ברם במשטרה לא ציין את התשובה שאמרה לו, אלא רק את סברתו שיכול להיות שזה הכסף של השרשרת.

35. המאשימה סבורה כי עדות ג'מאל בבית המשפט הייתה מהימנה. לטענת ב"כ המאשימה, בחלק מהעדויות הוא לא הבין לחלוטין מה שואלים אותו ונראה שהוא מתחמק ומנסה להגן על עצמו כדי שלא יופלל גם הוא. יחד עם זאת, ג'מאל אישר שהיה לחוץ במשטרה ופחד שמנסים להפיל עליו תיק, אבל שלל לחלוטין את הטענה ששיקר ביחס לזיהוי הנאשם.

36. המאשימה מבקשת להתבסס גם על עדות החוקר ברוך סבתו שהעיד על העימות בין הנאשם לג'מאל, כאשר לדבריו, הנאשם הפחיד בו את ג'מאל. בהקשר זה מפנה ב"כ המאשימה להתנהגות הנאשם בבית המשפט ולהערות שהעיר לעדים, ומבקש כי ביהמ"ש ייתן לכך משקל במסגרת ההתייחסות לראיות התביעה ולגרסת הנאשם.

37. מנגד, ב"כ הנאשם סבור כי לא ניתן לסמוך על עדותו של ג'מאל, בהיותו מעשן סמים לפי הודאתו ואדם מפוקפק (היה עצור על עבירת אלימות במשפחה ולחקירתו בביהמ"ש הגיע ממעצר אחר, לדבריו על גניבת אופניים), ובעל אינטרסים להפליל את הנאשם - האחד, להרחיק עצמו מן העבירה לאחר שנחקר בקשירת קשר לביצוע העבירה, וחשש שהולכים "להלביש" עליו את התיק; והשני, לפגוע בנאשם לאור הסכסוך ביניהם. כן הצביע ב"כ הנאשם על הסתירות בגרסת ג'מאל.

38. איני מסכים עם טענת ב"כ הנאשם לפיה זיהוי ג'מאל את הנאשם בסרטונים, הן במשטרה והן בביהמ"ש, הוא שקרי, וזאת בשל אינטרסים מוטלים. ראשית, העובדה כי נאמר לג'מאל באופן זה או אחר שישתף פעולה ואם כן ישוחרר מתיק האלימות במשפחה אשר בגינו נעצר, אינה מובילה בהכרח לתוצאה של זיהוי שקרי. ג'מאל אומנם מודה שהיה לחוץ במשטרה, רצה להשתחרר וחשש שיפילו עליו את תיק השוד. ברם, חששות אלו כבר אינם קיימים כאשר הגיע להעיד בבית המשפט, כך שאם מסר גרסה שקרית במשטרה היה יכול לחזור בו בבית המשפט. למרות לחץ נטען זה, ג'מאל עמד על כך כי הזיהוי של החשוד כנאשם היה ועודנו נכון. כן איני מסכים כי אין "לסמוך" על עדותו של ג'מאל כלל. אכן ישנם קשיים בקבלת עדותו - הלחצים, הסתירות בגרסתו (אם כי אין מהותיות) והודאתו בכך שהוא נוהג לעשן "נייס גיא". קשיים אלו מפחיתים במידה מסוימת מעוצמת עדותו, אך היא עודנה מתקבלת כראיה נגד הנאשם, המזהה אותו כחשוד שביצע את השוד.

פאיד נורי

39. פאיד נורי, חמיו של הנאשם, זומן לעדות במשטרה לזיהוי הנאשם. בחקירה הוצגו לו תמונות מסרטוני מבט 2000 והוא זיהה את הנאשם. לאחר מכן בוצע עימות בינו לבין בתו, אשת הנאשם. בעימות זה היא התכחשה לכך שהחשוד הוא בעלה ולטענתה, אביה שיכור. על כך ענה לה פאיד כי עליה להודות שמדובר בבעלה וכי היא מפחדת להודות כיון שהיא בהריון.

40. בביהמ"ש חזר בו פאיד מעדותו במשטרה. מיד כשעלה על דוכן העדים, וטרם נשאל שאלה כלשהי, אמר ביוזמתו "אני לא ראיתי כלום" (עמוד 144 שורה 23). בהמשך העיד (עמוד 145 סיפא, עמוד 146 שורות 1 - 10):

- ת: הראה לי במחשב הרבה אנשים, אני לא יודע מי הם בדרכם לשוק.
ש: אוקי. אבל מה הוא אמר לך כשהוא הביא אותך לתחנה?
ת: הוא הביא אותי, הוא אמר לי התמונות האלה של מי אני **אמרתי לו אני לא יודע**.
ש: ואתה לא מסרת אף שם במהלך החקירה?
ת: לא נתתי אף שם, בסופו של דבר הראה לי תמונה רגילה, תמונה עם חולצה שחורה, אני אמרתי לו שזה בעלה של הבת שלי.
ש: אוקי. תראה, ממה שאנחנו רואים בחקירה עולה שבעצם מה שאתה מתאר פה שונה ממה שמסרת במשטרה. החוקר אומר שהוא הראה לך סרטון, אני אראה לך אותו עכשיו... הוא אומר שהוא הראה לך את הסרטון הזה ואתה אמרת שזיהית פה מישהו. אתה מזהה פה מישהו שאתה מכיר?
ת: אין שום דבר, לא רואים כלום, אנשים הולכים ואנשים חוזרים.
(ההדגשה שלי, ב.ג.)

פאיד טען שלא זיהה בחקירה את הנאשם לפי הסרטונים. לדבריו, לאחר שהראו לו את הסרטונים הציגו לו

תמונה מודפסת של הנאשם ושאלו אותו מי זה והוא זיהה אותו. כן טען שהסרטון שהראו לו במהלך החקירה הוא לא הסרטון שהראו לו במשטרה ולאחר מכן הודה שמדובר באותו סרטון (עמודים 145 - 149). לאור השינויים הבולטים בין דבריו בחקירתו במשטרה לבין דבריו בבית המשפט, קיבלתי את בקשת המאשימה והכרזתי עליו כעד עוין.

41. פאיד המשיך וסתר בעדותו את דבריו במשטרה וטען שלא זיהה את הנאשם מהסרטונים, למרות שהדבר מתועד בבירור בסרטוני החקירות. הסרטונים שוב הוצגו לו בעת עדותו בביהמ"ש. לא היה לפאיד הסבר לסתירה (עמודים 150 - 151).

לגבי העימות עם הבת שלו העיד כדלקמן (עמוד 150 שורות 27 - 32, עמוד 150):

ש: אז זהו, אנחנו אומרים שדווקא אתה ידעת מי זה ואתה סיפרת, אבל גם כשהבת שלך נכנסה לחקירה היא אמרה דווקא זה לא בעלי, ואתה חזרת על זה והתעקשת זה הוא.
ת: לא, זה לא היה ככה.

...

ת: אני נכנסתי לחקירה מה שאני ראיתי אני סיפרתי להם, בסופו של דבר הביאו את הבת שלי אחרי ששחררו אותי, אחר כך התקשרו אליי בחזרה לחזור לתחנת המשטרה. החוקר שם שאל את הבת שלי מי זה, הבת שלי ענתה זה לא בעלי. אני אמרתי לחוקר תראה לבת שלי את התמונה שהראית לי. היא ראתה את התמונה אמרה זה בעלי. היא הייתה בהיריון, התחיל לצעוק עליה ואפילו רצה להרים יד עליה, בגלל זה הוא החזיר אותי לתחנת המשטרה.

ש: אני אומרת שדווקא הדברים שאתה מוסר פה לא מסתדרים ואני אסביר לך למה. בחקירה שלך אתה אומר לחוקר לברוך די, ברוך, תעשה משהו, היא מפחדת להגיד שזה הוא.

ת: הוא חבר שלי שאני אגיד לו ככה?

ש: זה מה שכתוב.

ת: או שאני עובד אתו?

...

ש: זאת אומרת, אבל מה שאני טוענת זה גם כשאתה ראית את הווידאו אתה אמרת זה בעלה וגם כשאתה ראית את התמונה אתה אמרת שזה בעלה.

ת: לא, זה לא נכון, אני לא אמרתי בעלה ולא כלום, הבת שלי אתי רק על התמונה. הראה לי תמונה כזאת ארבע פעמים. אני אמרתי אני לא מכיר אף אחד מאלה אנשים הולכים ובאים.

42. לאחר צפייה בסרטוני עדותו של פאיד במשטרה והעימות עם בתו, מסקנתי היא כי פאיד מסר בבית המשפט גרסה שקרית. בחקירתו במשטרה זיהה פאיד את הנאשם כחשוד מתצלומי מבט 2000, ולא השיב לחוקר כי הוא אינו יודע מי מצולם בתצלומים, אלא זיהה את הנאשם בוודאות. אף בעימות עם בתו התעקש פאיד שהמצולם בסרטונים הוא הנאשם, בעוד שהיא מתעקשת שאין זה הנאשם, ולא מדובר בזיהוי על פי התמונה המודפסת שהוצגה לבתו בסוף העימות. בסרטון רואים כי החוקר כלל לא צעק על הבת ולא ניסה להרים עליה יד, ופאיד אכן אמר לחוקר בעברית, "די ברוך, תעשה משהו, היא מפחדת להגיד שזה הוא" (שורה 12 בהודעה, ת/18). כן אציין, כפי שאפרט להלן, כי כשהטיחו בנאשם בזמן חקירתו במשטרה כי חמיו זיהה אותו מהסרטונים, הנאשם העלה את האפשרות שחמיו זיהה אותו על פי תמונה אמיתית שהראו לו של הנאשם עצמו ולא של החשוד, והנה נימוק זה הפך לתירוץ של פאיד בעדותו בבית המשפט

אשר באמצעותו ניסה להסביר מדוע הודה במשטרה. הדבר מעלה חשש כבד לתיאום עדויות בין הנאשם לחמיו לקראת עדותו בבית המשפט.

43. בחקירתו הנגדית העיד פאיד שהוא שותה אלכוהול לפעמים ומשתכר, ולדבריו, באותו יום שזומן למסור עדות "הייתי שתוי קצת". כן לדבריו, שתי בקבוק וודקה לפני העדות (עמוד 154 שורות 20 - 32). בעדותו גם אישר פאיד שעד היום הוא אינו אוהב את הנאשם, וכי לא היה מרוצה מהחלטה שלו עם בתו והיה מעדיף שלא היו מתחתנים (עמוד 155 שורות 13 - 17); והודה שאמר לחוקר כי אמר לבתו "עשר אלף פעם" שתעזוב את הנאשם. הדבר לא צוין בהודעה הכתובה אך נשמע בתייעוד החקירה (עמוד 156 שורות 14 - 27).

לגבי בנו של פאיד, ג'מאל, העיד פאיד שהוא והנאשם היו חברים, ושהוא לא יודע האם ג'מאל מסוכסך עם הנאשם (אם כי אישר בעדותו שאשתו של הנאשם ואשתו של ג'מל מסוכסכות ויש מלחמות ביניהם (עמוד 157)).

44. לטענת ב"כ המאשימה, מעדות פאיד ניתן להתרשם כי הגיע לבית המשפט במטרה שלא לשתף פעולה. לעומת זאת, במשטרה ענה באופן ברור וזיהה את הנאשם, גם בחקירה שלו וגם בעימות עם בתו. אין מחלוקת שאין אהבה גדולה בין פאיד לנאשם, אך עדיין מדובר בחתנו. העובדה שפאיד זיהה את הנאשם בסרטונים מתיישבת עם טענת המאשימה שניתן לזהות את הנאשם בעין בלתי מזוינת, ויש להעדיף את הודעתו במשטרה על פני עדותו בביהמ"ש.

45. מנגד טוען ב"כ הנאשם כי אין לסמוך על הודעת פאיד, לאור העובדה שהוא מרבה לשתות אלכוהול ובפרט לפני מתן העדות, שתי כמות גדולה; וכן, בשל יחסו השלילי אל הנאשם. לשיטת ההגנה, גרסת פאיד בבית המשפט היא הנכונה ויש להעדיפה.

46. מסקנתי בשאלה זו הינה כי עדות פאיד בבית המשפט הייתה בלתי אמינה לחלוטין. לפאיד לא היו הסברים או הצדקות לשינוי החד בגרסתו, למרות שתיעוד החקירה הוצג לפניו בעת מתן עדותו ואשר ממנו עולה חד-משמעית שעדותו אינה נכונה. התרשמתי כי פאיד הגיע לבית המשפט במטרה לחזור בו מזיהוי הנאשם במשטרה. טענת ב"כ הנאשם כי פאיד מסוכסך עם הנאשם מימים ימימה וכי יש לו אינטרס נגדו, אינה עומדת בקנה אחד עם העובדה שבבית המשפט חזר בו פאיד מהודעתו בחקירתו. אם היה לפאיד אינטרס בחקירתו להרע עם הנאשם עקב הסכסוך המתמשך שביניהם, מדוע פתאום הפך פאיד את עדותו לטובתו בבית המשפט? הנאשם נשאל על כך ונתן תשובות לא ברורות (עמוד 171 שורות 21 - 28). מכל מקום, התרשמתי כי אין ליתן אמון כלל בעדותו בבית המשפט, ויש להעדיף על פניה את גרסתו במשטרה.

47. אשר לטענה כי פאיד נוטה לשתות אלכוהול ולדבריו שתי בקבוק וודקה לפני העדות, צפיתי בסרטוני הודעתו והעימות עם בתו, ולא התרשמתי כי פאיד היה שתוי. פאיד ענה לעניין לשאלות החוקר והתנהג כאדם רגיל ופיכח. גם אם יש לפאיד חיבה לטיפה המרה, לא התרשמתי כי הדבר פגע במהימנות הודעתו במשטרה. דווקא נראה כי עדותו בבית המשפט על הכמות ששתה לפני מתן עדותו במשטרה, אליה הגיע מעבודתו, ייתכן ונועדה להסביר את השינוי בגרסתו או לקעקע את אמינות דבריו במשטרה.

48. מכל מקום, כפי שצינתי אני מקבל כאמינה את גרסת פאיד במשטרה, בה זיהה את הנאשם כחשוד הנראה בתצלומי מבט 2000, ומעדיף אותה על פני עדותו בבית המשפט, הנדחית מכל וכל.

גרסת הנאשם

49. בחקירתו הראשית הכחיש הנאשם שעשה את המיוחס לו. לדבריו הוא כבר 17 שנים עובד בירושלים, מרוויח כסף ולא יעשה "שטויות" כמו המעשה שחושדים בו (עמוד 160 שורות 24 - 29).

50. בגרסתו למעשיו ביום האירוע ציין הנאשם כי אותו היום היה חולה והתעורר בשעות אחר הצהריים. הוא, אשתו וילדיו הלכו למסעדה ואכלו, ולאחר מכן בסביבות 16:00 - 16:30 הגיעו לבית חמיו וחמותו. כיון שסבל משיעול קשה, אשתו אמרה לו לצאת לקנות תרופה, וכשיצא לקנות את התרופה עצרו אותו (עמוד 161 שורות 9 - 19).

51. גרסה זו של הנאשם שונה מגרסתו במשטרה:

בהודעה מיום 2.2.15 (ת/14) העיד שבאותו יום "התעוררתי בצהריים בשעה 12:00 בעיסוואיה בבית שלי, **הכנו אוכל** התקלחנו, עד שעה 13:30, ראיתי סרט עדאל אמאם, שיחקתי עם הילדות יצאנו כולנו מהבית הלכנו לחמתי בשעה 15:00 תפילת צהריים" (שורות 46 - 47). לדבריו, הוא נכנס לעיר העתיקה דרך שער הפרחים, וזו הפעם היחידה שנכנס באותו יום לעיר העתיקה. אשתו שלחה אותו לקנות **פיג'מות לילדות** ליד באב אל-עמוד ושם נעצר (שורות 10 - 15). לפני הנאשם הוצגו הסרטונים של החשוד, והנאשם הודה כי הדמות דומה לו, וגם "הגובה שלו גובה שלי", אך לדבריו התמונה צולמה בחושך וזה לא הוא: "האיש הזה לא אני, אולי לדברך דומה לי, אבקש להציג לפניי. אין לי בגדים כמו הבגדים שהוא לובש" (שורות 106 - 116).

בהודעה מיום 4.2.15 שעה 11:32 (ת/6) חזר והעיד שבבוקר הוא ישן, והוא ומשפחתו הגיעו לחמותו בעיר העתיקה בשעה 16:00 וכי אשתו שלחה אותו לרחוב צאלח א-דין לקנות **פיג'מות לילדים** (הודעתו מיום 4.2.15 שורות 20-24).

בהודעה נוספת מיום 4.2.15, שעה 17:32 (ת/7), החוקר מספר לנאשם שחמיו זיהה אותו בסרטון וגם אשתו מסרה עדות, וכי עדיף שיספר את האמת; והנאשם החל לקלל את אשתו ומשפחתה. הנאשם הודה שהוא משתמש בסמים - חשיש ו"ניס גיא", מספר פעמים בשבוע (שורות 4 - 15). כאשר נשאל לתגובתו על כך שחמיו זיהה אותו בסרטון, הנאשם הכחיש כי הוא גנב, ואמר (שורות 50 - 55):

ת: אתה שקרן אולי הצגת את התמונה האמתית שלי לא התמונה של הגנב.

ש: ואם אני אומר לך שהצגתי את התמונה של הגנב ואמרו שזה אתה?

ת: אז אני אגיד לך שזה לא אני, נכון השיער אותו דבר, הגובה אותו דבר, אבל זה לא אני.

בהודעה מיום 8.2.15 צוין כי הנאשם מתחצף לחוקר ומתחמק מלענות על שאלות ושותק. למשל, הנאשם אומר: "אני לא עונה לך אתה מתפלצץ עליי...", "השאלות שלך מיותרות אני שומר על זכות השתיקה...", "השאלות שלך מיותרות כמוך" (שורות 38 - 44). החוקר הוסיף בכתב יד על ההודעה כי בסוף החקירה, הנאשם ביקש את העט וקשקש על העדות בזלזול (הדבר ניכר, ב.ג.).

מכל מקום, ניכר כי במשטרה הציג הנאשם גרסה אחרת מזו שהציג בבית המשפט במספר עובדות: שעת הקימה, מה נשלח לקנות, וטענתו שהלכו לאכול במסעדה - דבר שעלה לראשונה רק בבית המשפט, בעוד שבמשטרה אמר שהם הכינו אוכל בבית. כן במשטרה לא טען שהיה חולה ביום האירוע (שזהו היום בו נעצר). הנאשם נשאל בחקירה הנגדית על הסתירה בגרסאותיו באשר לדברים שביקשה ממנו אשתו לקנות ולא היתה לו תשובה ממשית לכך; כאשר אף הוסיף מושא קנייה נוסף - מטפחת (עמוד 174 שורות 2 - 8)

ש: עכשיו, פה אתה מספר שאשתך אמרה לך תלך לקנות תרופה. במשטרה אתה דיברת על זה שכביכול הלכת לקנות משהו אחר, שזה פיג'מות בכלל.

ת: על מטפחת וגם תרופה, והתרופה נשארה אצל המשטרה גם. עכשיו אשתי תיכנס, שלחתי את אשתי שתיקח את שתי הפיג'מות לבנות ואת המטפחת מאותו איש שקניתי מאצלו, ואני לקחתי את התרופה אתי. בגלל שאני ידעתי מראש שאני אהיה בכלא לפחות חודשיים בגלל שיש לי מאסר על תנאי. שאסור לי להיכנס לישראל.

52. אשת הנאשם העידה בחקירה ראשית ומסרה גרסאות נוספות. בתחילה טענה כי "אנחנו היינו בבית בסביבות ארבע משהו כזה יצאנו מהבית. ירדנו אכלנו ארוחת צהריים ביחד עם הילדים. לקח אותי אצל ההורים שלי, ישבנו קצת זמן אצל ההורים שלי, הוא ישב ויצא. הלך לקנות לי קצת דברים, כמה דברים, כי אחרי שלושה ימים אני הייתי אמורה ללכת ללדת. אחרי כעשר דקות התקשר השכן שלנו אמר שהמשטרה לקחה אותי, אני לא ידעתי למה" (עמוד 175 שורות 26 - 29). בהמשך נשאלה שוב היכן היו באותו יום מהבוקר, וענתה "מוחמד התעורר בסביבות 3:30 מהשינה, התקלח והתלבש ויצאנו מהבית. יצאנו מהבית כדי לקנות לי פיג'מה כי אני הולכת לבית חולים הלל" (עמוד 177 שורות 11 - 12).

53. מן המקובץ עולה כי הנאשם מסר מספר גרסאות סותרות בעניין זה, וגרסת אשתו מקעקעת אף יותר את אמינותו בעניין זה - תוך שאצין כי בעוד הנאשם טען במשטרה כי התעורר בשעה 12:30 היא טענה כי התעורר בשעה 15:30. כן לא ציינה שהלכו לאכול וגם יש סתירות לגבי הדברים שנשלח לקנות לאחר שהגיעו לעיר העתיקה.

54. ראוי לציין כי אחד מהסברי הנאשם בחקירתו מדוע הוא אינו החשוד הינו שאין לו בגדים כמו אלה של החשוד (הודעה מיום 2.2.15 שורה 116), דבר שאשתו טענה אף היא (הודעה מיום 4.2.15 שורה 27). כן תירץ הנאשם כיצד חמיו זיהה אותו, בכך שהחוקר הראה לחמיו תמונה אמיתית שלו ולא של הגנב, ותירץ זה אף הפך לתירוץ של פאיד בעדותו בבית המשפט דרכו ניסה להסביר מדוע זיהה את הנאשם במשטרה - כאשר לטענתו זיהה אותו רק מתוך תמונה אמיתית ולא מהסרטונים; וזאת, בניגוד מוחלט לתיעוד החקירה וההודעה, מהם עולה בבירור כי פאיד זיהה את הנאשם מהסרטונים. שתי נקודות דמיון אלו מעלות חשד לתיאום עדויות בין הנאשם לאשתו וחמיו.

עד כאן לגבי גרסאות הנאשם למעשיו ביום האירוע.

55. בחקירה הראשית העיד הנאשם לראשונה כי שבוע לפני האירוע, הוא נתן סטירה לג'מאל, כיוון שהוא מגיע לבסטה של הנאשם בשער שכם עם החברה המסטולים שלו, אוכל ולא משלם ונרדם כמו נרקומנים (עמוד 161 שורות 22 - 30). לדברי הנאשם, הוא הגיע לאחר מכן לבית חמותו, וחמותו נתנה לג'מאל כסף לקנות נייס גיא והרגיעה אותו וביקשה מהם ללחוץ ידיים, וכך היה. עוד ציין כי ג'מאל מקנא מאוד באשתו, והסיבה שהיכה את אשתו היא בגלל שאשתו צוחקת עם הנאשם, בעוד שהנאשם מתייחס אליה כאל אחות (עמוד 162 שורות 1 - 16). טענות אלה, הנוגעות לג'מאל, נשמעו לראשונה בחקירתו הראשית. הנאשם נשאל מדוע לא סיפר זאת במשטרה, והשיב "אני אמרתי לך אני במשך תשעה חודשים בכלא, בהתחלה אני רק חיכיתי עד שמישהו ישמע אותי", והתחמק מליתן הסבר מספק לטענותיו החדשות (עמוד 166 שורות 19 - 32, עמוד 169 שורות 16 - 20).

אף אשתו של הנאשם סיפרה לראשונה בעדותה בבית המשפט כי שבוע לפני שהנאשם נעצר, הוא וג'מאל הסתכסכו ביניהם והנאשם הרביץ לו (עמוד 176 שורה 22). בחקירתה הנגדית אישרה שאכן במשטרה לא סיפרה על הסכסוך בין אחיה לבין הנאשם, וטענה שהיא שכחה לספר כי לחצו עליה מאוד כאשר הייתה אחרי ניתוח קיסרי, והחוקר איים עליה שתהיה עצורה למשך חמישה ימים (עמוד 180 שורות 12 - 19).

56. ג'מאל עצמו, שהעיד בבית המשפט לפני הנאשם ואשתו, לא נשאל על ידי ב"כ הנאשם האם אכן קיבל סתירה מהנאשם שבוע לפני האירוע, ולא נשאל האם היה סכסוך ספציפי ביניהם שבוע לפני האירוע והאם יש קשר בין הנאשם לאשתו של ג'מאל המפריע לו. הדבר מפתיע שכן חקירת ג'מאל לגבי הסתירה הינה לכאורה חיונית להוכחת קיומו של סכסוך בין השניים וקיום אינטרס מצד ג'מאל לפגוע בנאשם ולהפילילו. העובדה כי הנאשם ואשתו העלו גרסה זו לראשונה בחקירתם בבית המשפט, בעוד שג'מאל לא נשאל על כך בחקירתו הנגדית, מחזקת את המסקנה כי מדובר בגרסה כבושה וכי עובדות אלו תואמו בין הנאשם לאשתו טרם העדות.

57. הנאשם העיד שגרסתו של ג'מאל במשטרה שהנאשם סיפר לו שגנב את השרשרת היא שקר.

58. סתירה נוספת בין עדות הנאשם ועדות אשתו עולה מגרסאותיהם בכל הקשור לעבודת הנאשם ולשעות בהן הוא אינו בבית. הנאשם העיד כדלקמן (עמוד 172 סיפא, עמוד 173 שורות 1 - 6):

ת: הפעם העשרים שאת מספרת ואומרת שאני גנבתי. אני רגיל לצאת מהבית בשעה שלוש, בגלל שאני מתחיל את העבודה שלי בין חמש לשש, מחמש לשש מכין את הבסטה ועובד עד שעה עשר בלילה. בשישי ושבתי מתשע בבוקר עד תשע בלילה. איך אני חוזר הביתה בשעה אחת עשרה והולך, יושב בבית עם הילדים, אוכל יושב לשעה והולך לישון. אני מתעורר ב - 12:00 - 13:00.

ש: ראינו את הילדות שלך הן מאוד קטנות, הן ערות עד 11:10 - 00:12 בלילה הן מחכות לך?

ת: אפילו לפעמים עד שעה 02:00 לפנות בוקר ועכשיו מנעתם ממני לראות אותם.

מאידך, אשתו העידה בבית המשפט כי הם מתפרנסים מהבטחת הכנסה ו"במקרה נדיר בעלי היה עובד" בבסטה בקבב, כאשר מאז שהתחתנו עבד רק מעט זמן. גם במשטרה העידה שהנאשם לא עובד (עמוד 177 שורות 1 - 6). מדובר בסתירה ברורה בין גרסאות הנאשם ואשתו. הנאשם התבקש ליישב את הסתירה ביניהם, ובתשובה דבק בגרסתו והשיב כי למעשה אשתו לא אמרה את האמת במשטרה, והעידה שהוא לא עובד "כדי שברוך (החוקר, ב.ג.) ירחם עליי ויחזיר אותי לילדים" (עמוד 171 שורות 21 - 30, עמוד 174 שורות 20-32, עמוד 175 שורות 1 - 10). מכאן עולה החשש, כי אשתו משנה את גרסתה ומוסרת פרטים לא נכונים בכדי שהנאשם יחזור לילדיו ולא ישב במעצר, וכן, כי לא ניתן ליתן אמון בגרסאות הנאשם ואשתו - כאשר בפרט מהותי זה של סדרי יום יש סתירה בולטת ביניהם, גם אם אין זה פרט מהותי הנוגע לאירוע השוד עצמו.

59. בסיכומי הצדדים, המאשימה מבקשת שלא ליתן אמון בגרסת הנאשם, ומצביעה על הסתירות בגרסתו שפורטו לעיל. כן לשיטתה, טענתו המרכזית של הנאשם היא טענת אליבי, שהיה בבית בזמן ביצוע השוד, כאשר אשתו היא עדת ההגנה שאמורה לבסס טענה זו, אך גם בעדותה לא ביססה את הטענה שבזמן האירוע עצמו הנאשם היה בבית. אשתו העידה באופן כללי שהוא אף פעם לא יוצא מהבית, כמעט אף פעם לא עובד, והנאשם מנגד אמר שהוא יוצא לעבוד, כך שיש חוסר התאמה בין תיאור הנאשם לתיאור אשתו בנוגע להימצאות שלו בבית באופן כללי. גם סיפרה אשת הנאשם רק בבית המשפט שהנאשם הרביץ לג'מאל, כאשר יכלה לספר זאת קודם לכן. לפיכך מבוקש כי בית המשפט ידחה לחלוטין את עדותה.

60. ב"כ הנאשם מבקש לקבל את גרסת הנאשם לפיה לא היה בעיר העתיקה בזמן האירוע ולא ביצע את המיוחס לו. לדבריו, לנאשם טענת אליבי, כאשר ניתן היה לאשרה בבדיקת המצלמות ולאשר את גרסתו לפיה נכנס לעיר העתיקה בשעה 16:00 עם משפחתו דרך שער הפרחים, אך חוקרי המשטרה לא ביצעו זאת, כך שמדובר במחדל

חקירתי חמור.

61. ראשית אציין כי הטענה שהנאשם נכנס לעיר העתיקה באותו יום בשעה 16:00, אינה פוסלת את שהותו בעיר העתיקה בשעות הבוקר, בזמן ביצוע השוד. לפיכך, טענת ההגנה כי נכנס לעיר העתיקה בשעה 16:00, גם אם נכונה היא, אינה מחייבת את חוקרי המשטרה לאשר ולבדוק את הטענה בבדיקת מצלמות האבטחה במקום; ועל כן, איני רואה בדבר כל מחדל חקירתי.

62. האליבי לו טוען הנאשם הוא כי ישן בביתו בעיסאווייה בזמן ביצוע השוד. טענת המאשימה כי אשת הנאשם לא העידה על כך שישן בבית באותה העת אינה נכונה, כפי שהבאתי לעיל, כי הרי העידה על כך בעדות ראשית. יחד עם זאת, ריבוי הסתירות בעדות הנאשם בנוגע למעשיו באותו היום, והסתירות בגרסת אשתו, יחד עם גרסתם הכבושה לגבי הסכסוך עם ג'מאל שבוע לפני המעצר, והחשש הכבד לתיאום גרסאות ביניהם, מביאים אותי למסקנה כי אין ליתן אמון בגרסת הנאשם, או בגרסת אשתו שנועדה לחזק את האליבי הנטען. לפיכך איני מקבל את טענת האליבי של הנאשם.

63. בשולי הדברים אציין כי החוקר סבתו העיד כי בהודעות שגבה מהנאשם, הנאשם דיבר בחוצפה, קילל את החוקר ושוטרים נוספים ולא שיתף פעולה (פרוטוקול עמוד 12 שורות 15 - 20). כך גם ניכר מהודעתו הכתובה מיום 8.2.15 עליה קשקש. גם בבית המשפט הרבה הנאשם להעיר הערות לנוכחים באולם, לרבות לב"כ המאשימה ולעדים, והיו לו התפרצויות של חוצפה גם כלפי בית המשפט (למשל, פרוטוקול עמוד 84 שורות 10 - 16, עת הפריע לעדות ג'מאל; פרוטוקול מיום 8.2.16 עמוד 195). ב"כ המאשימה ביקש בסיכומים כי אתן לכך משקל במסגרת בחינת גרסת הנאשם. מהתנהגות הנאשם בבית המשפט התרשמתי מניסיונותיו של הנאשם להתערב בהליך שמיעת העדויות, מהם ניתן ללמוד על כוונתו של הנאשם להשפיע על העדים, המתאימה לתוצאה של חזרת פאיד מגרסתו במשטרה ועדותו המעט מבולבלת של ג'מאל. מעבר לאמור אבהיר, כי לאור הסתירות בגרסת הנאשם ואשתו, התנהגות הנאשם אינה מהווה משקל בהפרכת גרסתו, ואיני זקוק לה כראיה נוספת.

מחדלי חקירה

64. לטענת ב"כ הנאשם, החקירה המשטרתית הייתה מגמתית, ומטרתה הייתה להפיל את הנאשם, כאשר החוקרים נשענו על ידיעה כלשהי והאמינו כי הנאשם הוא זה שביצע את העברה. כתוצאה, לא נחקרו אפיקים אחרים.

65. ב"כ הנאשם הצביע על מספר מחדלי חקירה נוספים:

66. לצורך זיהוי הנאשם זומנו למתן עדות במשטרה שני אחיו, אייתם וחרבי (הודעותיהם במשטרה לא הוגשו). בנוגע לחקירה של חרבי, העיד החוקר סבתו במענה לשאלות ב"כ הנאשם כי לא תיעד בהודעה את העובדה שבמהלך החקירה נכנס לחקירה חוקר נוסף בשם שיראזי, ושהחוקר שיראזי אמר לחרבי בערבית, "שייטנו לו מה שהוא רוצה ותוכלו ללכת הביתה". אין לסבתו הסבר למה כניסת החוקר והדברים שאמר לא מתועדים בהודעה הכתובה (פרוטוקול עמוד 45 שורות 31-32, עמודים 49-50). עוד עלה מהדברים שהחוקר אמר לחרבי ואשר נשמעים בסרטון החקירה, כי הראו לחרבי סרטון לפני שנכנס לחדר; ברם החוקר סבתו העיד שהוא עצמו לא הראה לחרבי סרטון נוסף ולא מחוץ לחדר, ולא הייתה לו תשובה לשאלה מה בדיוק ארע (פרוטוקול עמוד 48).

67. החוקר סבתו נשאל גם על חקירת שחדי נימיר, אשר הובא למשטרה למתן עדות לשם זיהוי החשוד. שחדי מסר שמו של אדם אחר שזיהה כחשוד. לפיכך נשאל החוקר מדוע לא בוצעו פעולות חקירה לאתר את אותו אדם, וגם על כך מבקש ב"כ הנאשם להצביע כמחדל בחקירה. ברם, החוקר השיב שלמעשה שחדי לא היה ממש כשיר לעדות, מצבו ניכר

בחקירה ולכן לא ניתן אמון בדברים שאמר (פרוטוקול עמוד 53). בהמשך ציין כי שחדי זיהו בסרטונים שני אנשים שונים נוספים כחשוד בשוד, וגם מסיבה זו התרשמו ממנו החוקרים שהוא "חצי שיכור" ונרקומן (פרוטוקול עמוד 73 שורות 1 - 3). הודעת שחדי ותיעוד חקירתו לא הוגשו לבית המשפט, אך אין מחלוקת בין הצדדים כי שחדי אכן נראה לא כשיר לחקירה. לפיכך ניתן לקבל את תשובת החוקר בנקודה זו ואין לצפות כי כל שם ייבדק כאשר העדות עצמה היה בעייתית. יחד עם זאת, לא ברור מדוע אדם שאינו כשיר לעדות לחלוטין הובא מלכתחילה לזיהוי החשוד.

68. ב"כ הנאשם מצביע על מחדל חקירתי נוסף בכך שג'מאל אמר לחוקרים שהנאשם אמר לו שגנב את השרשרת ומכר אותה עם אשתו בחנות זהב בשוק ליד מסעדת אל נאסר בעיר העתיקה, אך המשטרה לא בדקה זאת. החוקר נשאל על כך והשיב שהשוטרים הלכו לכעשר חנויות באזור של המסעדה ושאלו אם קנו לאחרונה שרשרת זהב עם צלב. הם קיבלו תשובה שלילית או שאין ידיעה על כך; ולדבריו, הם גם לא ציפו לתשובה אחרת. תמוה מאוד מדוע אין מזכרים על הפעולות החקיריות הללו שנטען שבוצעו. לשאלה מדוע לא בדקו את טענת ג'מאל במצלמות מבט, השיב שהוא ביקש לבדוק את המצלמות, אך אין מזכר על זה כי כנראה שכח לכתוב (פרוטוקול עמודים 59 - 60). איני משוכנע כי בדיקת המצלמות היא הכרחית כפעולת חקירה בתיק, ברם תמוה כיצד אין תיעוד בתיק לפעולות חקירה שנטען שבוצעו.

69. ב"כ הנאשם מוסיף וטוען כי המשטרה הייתה צריכה לבדוק את טענת הנאשם כי אין ברשותו בגדים כמו אלה שלבש האדם שביצע את העבירה, והחוקר נשאל מדוע השוטרים לא ביצעו חיפוש בביתו לבדיקת הטענה. החוקר השיב שהם הוציאו צו חיפוש ותיאמו את ביצוע החיפוש פעמיים-שלוש עם המפקדה בעיסאווייה, ברם לבסוף החיפוש לא בוצע בגלל אילוצים מבצעיים והפרות סדר (פרוטוקול עמוד 61 שורות 15 - 32). הסבר זה מספק, מה גם שאיני משוכנע כי צו חיפוש לבדוק האם יש לנאשם בגדים דומים לאלה שמצולם בהם החשוד היה מועיל אלא אם כן היה מתבצע החיפוש בצמוד לאחר מועד האירוע. זאת, כאשר כבר אשתו של הנאשם מסרה במשטרה כי אין לנאשם בגדים כאלה כפי שטען הנאשם, וכי עד שהחיפוש היה מבוצע לאור האילוצים המבצעיים, הרי שאף אם המשטרה לא הייתה מוצאת בבית הנאשם בגדים דומים לא היה בכך כדי להוכיח כי אף במועד האירוע לא היו לו בגדים כאלה.

70. חשוב להעיר כי מתברר שתיעוד החקירות בהודעות הכתובות של החוקר סבתו לא היה מדויק. כך עולה מן האמור לעיל, למשל, מחקירת שחדי, בה נכנס חוקר נוסף ואולי אף נאמרו דברים נוספים והדבר לא צוין בהודעה, וכך התרשמתי מחקירת פאיד והעימות עם בתו. בהשוואה בין ההודעות הכתובות לתיעוד החקירות המצולם ניכר כי בהודעות הכתובות חסר מלל לא מבוטל שנאמר בעל-פה, הן ע"י החוקר והן ע"י מוסרי ההודעה. למשל, לקראת סוף העדות אומר פאיד לחוקר שאמר לבתו "אמרתי לה עשר אלף פעמים תעזבי אותו תזרקי אותו והיא אמרה לא רוצה אני אוהבת אותו" - הדבר לא מופיע בהודעה (סבתו נשאל על כך פרוטוקול עמוד 67 שורות 16 - 23). כמו כן, בהודעה מופיע לעיתים חיבור של שאלה ותשובה ללא שהדבר מצוין (למשל בשורה 22 להודעת פאיד, שורות 32 - 33). אין זה תקין כלל שהודעות אינן משקפות את מלוא החקירה, וכאן כפי הנראה גם תיק החקירה לא שיקף במלואו את פעולות החקירה שבוצעו. הדבר חמור ואין להסכין עמו.

71. יחד עם זאת, חשוב להבהיר כי בתיק זה לא מצאתי שחוסר התיעוד האמור פוגם בראיות המבססות את כתב האישום, ואיני מקבל את טענת הנאשם כי המשטרה הייתה נעולה על כך שהנאשם הוא החשוד, וכי מסיבה זו לא בדקה כיוונים אחרים לבירור אשמתו. אני מקבל את טענת המאשימה כי לא היה הכרח או הצדקה לבדוק את הכיוונים הנוספים כפי שצינתי לעיל (חשודים נוספים ובדיקת מצלמות). אם כן, אין הכשלים בתיעוד החקירות מסייעים להגנת הנאשם, ברם מצד שני איני יכול להתעלם מהם ויש להעלותם על הכתב למען יתוקנו פעולות המשטרה בעתיד.

התשתית הראייתית

72. בע"פ 3595/06 עמאר דבאש נ' מדינת ישראל (28.9.06), נאמר כי:

"שיטתנו המשפטית מאפשרת הרשעה על סמך עדות יחידה של עד מזהה. אין אנו דורשים תוספת ראייתית של סיוע או דבר מה (ראו: ע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 221 (פסקאות 196-211). כל שנדרש הוא זהירות (ע"פ 4314/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). במקרים רבים גם כשיש קושי זה או אחר במשקלה של ראיית הזהוי, ראיות תומכות מסירות את הקושי... כאשר עדות הזהוי היא יחידה, ונסיבותיה אינן מאפשרות לסמוך על הזהוי בוודאות מספקת, נתקשה לבסס את ההרשעה על עדות זו לבדה...

בענייננו לא מדובר בעדות זיהוי אחת בלבד. קיים זיהוי של פאיד וג'מאל, התרשמות בית המשפט מן השוואה לתמונות, וחווה דעת מז"פ. בסיכום הליך הראיות ועיבודן לעיל, ולאחר שהעדפתי את הודעת פאיד במשטרה על פני עדותו בבית המשפט, סבורני כי די בזיהוי הנאשם ע"י פאיד וע"י ג'מאל (למרות הקשיים בעדות ג'מאל כפי שציינתי לעיל), בצירוף חוות דעת מז"פ המחזקת את הזיהוי וכן ההתרשמות הבלתי אמצעית מן הסרטונים כי אכן יש דמיון בין החשוד לנאשם וכי הוא זה שביצע את השוד, בכדי לבסס את הרשעת הנאשם במיוחד לו מעבר לכל ספק סביר. הנאשם לא הצליח להוכיח את טענת האליבי ולא הצליח לטענת ספק סביר כי הזיהוי ע"י פאיד וג'מאל הוא שקרי. בנוסף קבעתי כי גרסת הנאשם וגרסת אשתו באשר לאליבי הנטען, ובכלל לגבי פעולותיו ביום האירוע, אינה מהימנה.

73. כפי שציינתי לעיל, מחדלי חקירה ככל שהיו אינם פוגמים במקרה דנן בתשתית הראייתית ואינם מייצרים ספק סביר באשר לאשמת הנאשם.

סוף דבר

74. אני מרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום: עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ועבירת כניסה לישראל ושהייה שלא כדין לפי סעיף

12(1) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב - 1952.

ניתנה היום, כ"ז אדר ב' תשע"ו, 06 אפריל 2016, במעמד הצדדים